

Att upphandla certifiering

Ett område som har vuxit och växer fortfarande är certifiering. Organisationer har upptäckt fördelen med att införa ledningssystem för t ex miljö, kvalitets eller arbetsmiljöfrågor. Det kan leda till ekonomiska besparingar, uppfyllda kundkrav, nöjdare medarbetare eller kunder med mera. SWETICs medlemsföretag utför certifieringar av sådana ledningssystem.

Vi har märkt att det ibland råder missförstånd bland de upphandlande företag och organisationer inom offentlig sektor om vad det innebär att anlita ett certifieringsorgan för certifiering. Detta leder till onödigt arbete både hos den upphandlande parten och hos certifieringsföretaget. Därav denna artikel!

Vad är SWETIC?

SWETIC är branschorganisationen för ackrediterade företag som arbetar med provning, besiktning, kontroll och certifiering. SWETIC har 80 medlemsföretag och växer fortfarande.

Vad gör SWETIC?

- organiserar arbetet i Tekniska kommittéer för olika områden såsom systemcertifiering, provning, energideklarationer, tryck, lyft. Här diskuteras gemensamma frågor för att bedömningarna ska bli likartade oberoende av vilket företag kontrollanten arbetar för.
- anordnar utbildningar för revisorer och kontrollanter för att höja kompetensen
- har branschmöten med föredrag om för branschen aktuella frågor
- svarar på remisser från Swedac, Boverket, Naturvårdsverket mfl myndigheter
- har kontinuerlig dialog med myndigheterna
- har en hemsida, www.swetic.org för att sprida information

Varför ackrediterad certifiering?

Det är egentligen självklart. Vill man visa för någon, t ex en kund, att man har ett gott miljöarbete eller ett ledningssystem som verkar för god kvalitet, ska man använda en oberoende, kompetent och officiellt godkänd part för att granska och verifiera detta. I annat fall kan, ibland med rätta, trovärdigheten ifrågasättas.

De ackrediterade certifieringsorganen är företag som är ackrediterade (godkända) av en myndighet för att certifiera företags och organisationers ledningssystem eller personer, enligt internationellt framtagna standarder. I Sverige heter denna myndighet SWEDAC. Som exempel på standarder kan nämnas ISO 14001 för miljö, ISO 9001 för kvalitet och OHSAS 18001 för arbetsmiljö. Dessa är idag blivit de mest erkända standarderna för att certifiera en organisations ledningssystem. Standarderna används över hela världen som metod för att systematiskt förbättra ett företags miljö-, kvalitets och arbetsmiljöarbete och för att visa för omvärlden att organisationen har ledning, rutiner, kompetens för att effektivt styra dessa områden.

Inom olika områden har andra standarder på liknande sätt slagit igenom och allt fler företag och organisationer runt om i världen ser fördelar med att använda dessa. Att certifiera sig enligt dessa standarder har bland annat följande gemensamma fördelar:

Kompetenta revisorer

Kriterierna för att godkänna certifieringsorganen regleras i särskilda ISO-standarder. SWEDAC verifierar att certifieringsorganen följer kraven. Det betyder att revisorer som arbetar åt ett ackrediterat certifieringsorgan har dokumenterat och kontrollerat

kompetens. En fördel för den som anlitar ett certifieringsorgan, man behöver inte kontrollera kompetensen igen!

Oberoende

Certifieringsorganen är oberoende av dem som ska granskas. De får heller inte utföra konsulttjänster eller vara en branschorganisation åt den som ska certifieras. Därför kan man aldrig begära offert både på uppbyggnad av system och på certifiering.

Certifieringsorganen **får** inte hjälpa sina kunder att bygga upp system.

Det vore ju inte trovärdigt om samma personer byggde upp ett ledningssystem och sedan kom tillbaka och bekräftade hur duktiga de varit!

Internationell gångbarhet

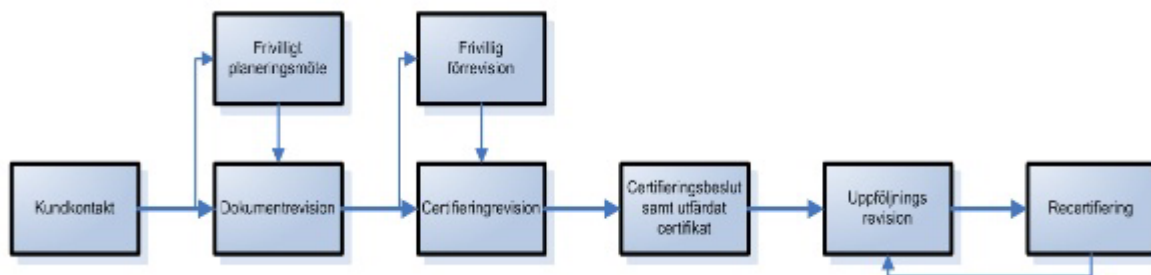
Standarderna är internationellt framtagna, med deltagande av respektive lands standardiseringsorganisation. Detta innebär att man i andra länder förstår värdet av certifieringen.

Certifieringsrevision och godkännande av företags ledningssystem sker enligt internationellt godkända standarder.

Så här går det till att certifiera en organisation

De flesta organisationer som funderar på certifiering har redan insett fördelen med att införa ett ledningssystem för att förbättra och styra verksamheten. Processen fortsätter nu med att företaget bestämmer sig för certifiering. Man bör då skaffa sig en bild av vad som krävs för den eller de standarder man har tänkt sig. Om man anser sig uppfylla kraven kan man kontakta något av certifieringsorganen direkt. Annars bör man tänka igenom vad som saknas och sätta igång med förbättringsarbetet.

När man tror sig uppfylla kraven bör man kontakta ett eller flera certifieringsorgan för att begära offert på certifieringsarbetet. Om företaget ska certifieras enligt flera standarder bör man tänka på att certifieringsorganen ofta kan integrera revisionsarbetet för de olika standarderna. När beslut har tagits för vilket organ som ska anlitas påbörjas en process som grovt kan beskrivas med nedanstående bild:

Några detaljskillnader i processen skiljer sig mellan de olika standarderna och certifieringsorganen.

Vilka standarder finns?

Gå in på SWEDAC: s hemsida www.swedac.se för att kontrollera vilka standarder som finns och för att söka vilka företag som är ackrediterade att utföra certifiering.

Gunilla Winroth
Ordförande i SWETIC

090205